

Enheten för stora olyckor (SO)
Narges Teimore
010-240 5402
Narges.Teimore@msb.se

Anmärkning till punkt 34 a-d (petroleumprodukter) och 34e (alternativa bränslen)¹

År 2015 tillkom (på Sveriges initiativ) under punkt 34 i del 2 till bilaga 1 till Sevesodirektivet, och även på motsvarande ställe i Sevesoförordningen (2015:236) ”e Alternativa bränslen”. MSB har under åren fått många frågor om hur begreppet ”alternativa bränslen” ska tolkas. Detta PM är en sammanfattning av myndighetens uppfattning. Det utgår dels från Sveriges argumentation under direktivförhandlingarna och dels från senare tolkningsdiskussioner inom EU. Eftersom material är hämtat från olika dokument som skrivits vid olika tillfällen finns vissa överlapp och upprepningar. Dock har förhoppningsvis direkta motsägelser undvikits.

Petroleumprodukter, Punkten 34a-d

När vi tittar på (petroleum) produkter under punkt 34 observerar vi att de har följande egenskaper av betydelse²:

- De är alla vätskor
- De klassificeras inte (enligt CLP-förordningen) för fysikaliska faror som anges under avsnitt P i del 1 i bilaga 1, bortsett från eventuellt brandfarliga vätskor
- De klassificeras inte (enligt CLP-förordningen) mer allvarligt än farligt för vattenmiljön kronisk 2 för miljöskador
- De klassificeras alla (enligt CLP-förordningen) antingen som brandfarliga vätskor eller Farligt för vattenmiljön eller båda³
- De klassificeras inte (enligt CLP-förordningen) för någon hälsorisk förtecknas under avsnitt H i del 1 i bilaga 1

¹ Punkten 34 i del 1 bilaga 1 till Sevesoförordningen har följande lydelse:

”Petroleumprodukter och alternativa bränslen

a) bensin och nafta,

b) Fotogen (inklusive flygbränslen),

c) gasoljor (inklusive dieselbränslen, lätta eldningsoljor och blandkomponenter för gasoljor),

d) tunga eldningsoljor

e) alternativa bränslen med samma användningsändamål och med liknande egenskaper i fråga om brand- och miljöfarlighet som de produkter som avses i a-d ”

² Vi har använt de rekommenderade klassificeringarna för petroleumprodukter i rapport 8/12 från CONCAWE

³ Enligt vår förståelse klassificeras produkterna i punkterna a - d för post 34 i allmänhet som farliga för vattenmiljö, Kronisk 2

- De klassificeras inte (enligt CLP-förordningen) för någon av de andra farorna förtecknad under avsnitt O i del 1 i bilaga 1

Alternativa bränslen, 34 e

Ordet ”alternativ” ska förstås i förhållande till petroleumprodukter, vilket betyder att inga produkter som betraktas som ett alternativt bränsle kan baseras på komponenter med fossilt ursprung⁴.

Ordet ”bränsle” ska förstås som en produkt som är avsedd att användas för förbränning. Detta är ett annat sätt att säga att det bör tjäna samma syften som produkterna i (a) - (d) vilka huvudsakligen används på det sättet.

I 34e specificeras att alla produkter som betraktas som ”alternativa bränslen” bör ha "liknande egenskaper när det gäller brandfarlighet och miljöfaror" som produkterna i 34 (a) - (d).

Bestämmelser för "alternativa bränslen"

En produkt (ämne eller blandning) ska ha följande egenskaper för att kvalificera sig för posten ”alternativa bränslen”:

1. Det är avsett som ett bränsle, dvs att användas för förbränning, och tjänar samma syfte som petroleumprodukterna i (a) - (d).
2. Det består till huvuddelen av icke-fossila komponenter
3. Det är en vätska
4. Det klassificeras inte enligt CLP-förordningen för någon av de fysiska farorna i avsnitt P som förtecknas under del 1 i bilaga 1, bortsett från eventuellt brandfarlig vätska (vilken som helst kategori)
5. Det klassificeras inte enligt CLP-förordningen som farligt för vattenmiljö Akut 1 eller Kronisk 1
6. Den klassificeras enligt CLP-förordningen som brandfarlig vätska (vilken kategori som helst) eller som farligt för vattenmiljön kronisk 2, eller båda.
7. Det klassificeras inte enligt CLP-förordningen för någon av de hälsofaror som anges under avsnitt H i del 1 i bilaga 1
8. Det klassificeras inte enligt CLP-förordningen för någon av de andra listade farorna under avsnitt O i del 1 i bilaga 1

⁴ Se dock resonemang för blandningar under EU-KOM⁴ och MS:s⁴ tolkning av punkt 34 a-d och 34e

EU-KOM⁵ och MS:s⁶ tolkning av punkt 34 a-d och 34e

För att beteckna som ”alternativt bränsle” måste ett ämne vara avsett att användas som bränsle och visa liknande farliga egenskaper som petroleumprodukterna i (a) - (d) i post 34. Ämnen som har en högre brandfarlighet eller är mer farliga för miljön än petroleumprodukterna i (a) - (d) kan inte betraktas som alternativt bränsle. Vanligtvis klassificeras de petroleumprodukter som anges i post 34 som "brandfarlig vätska" och/eller som "miljöfarliga 2". Detta antyder också att ett alternativt bränsle måste vara flytande eftersom gaser och fasta ämnen skulle ha olika egenskaper vad gäller brandfarlighet. Posten inkluderar blandningar baserade på sådana alternativa bränslen med någon av petroleumprodukterna i (a) - (d), såvida inte blandningen fortfarande kan anses vara en petroleumprodukt.

Bränslen som består av ämnen som nämns i del 2 i bilaga I (t.ex. metanol) och blandningar därav (om de förblir inom de koncentrationsgränser som fastställts enligt egenskaperna hos metanol enligt CLP-förordningen) kan inte betecknas som alternativt bränsle eftersom där ett ämne kan kvalificera sig för mer än en specifik namngiven ämnesinmatning ska den med de lägsta trösklarna tillämpas.

Även om man inte utesluter andra bränslen som inte är petroleumbaserade, infördes inledningen alternativa bränslen ursprungligen för att inte diskriminera bränsle från hållbara och förnybara källor jämfört med petroleumprodukter.

Slutsats

”Alternativ” ska förstås som ett alternativ till petroleumprodukterna i led a - (d) i denna punkt. Produkten måste vara av icke-fossilt ursprung. Eftersom 34 e endast gäller bränslen måste produkten också vara avsedd att användas för förbränning. Den måste också ha samma syften som de andra produkterna i denna post som huvudsakligen används som bränslen.

Ett alternativt bränsle måste också ha ”liknande egenskaper vad gäller brandfarlighet och miljöfaror” som petroleumprodukterna i (a) - (d) i denna post. En grundläggande sådan egenskap är att produkten i fråga måste vara en vätska, eftersom gaser och fasta ämnen har annorlunda egenskaper än vätskor vad gäller antändbarhet. Produkten måste dessutom uppfylla följande krav vad gäller dess klassificering enligt CLP-förordningen:

- Den klassificeras inte enligt CLP-förordningen för någon av de fysikaliska farorna som anges under avsnitt P i del 1 i bilaga 1, bortsett från eventuellt brandfarlig vätska (alla Kategorier)
- Den klassificeras inte enligt CLP-förordningen som farligt för vattenlevande ämnen miljö Akut 1 eller Kronisk 1

⁵ EU-kommissionen

⁶ Medlemsstaterna

- Den klassificeras enligt CLP-förordningen som brandfarlig vätska (alla kategorier) eller som farligt för vattenmiljön kronisk 2, eller båda
- Den klassificeras inte enligt CLP-förordningen för någon av de hälsorisker som anges under avsnitt H i del 1 i bilaga 1
- Den klassificeras inte enligt CLP-förordningen för någon av de andra listade farorna under avsnitt O i del 1 i bilaga 1
- Följande matris illustrerar vilka kombinationer av CLP-klassificeringar som kvalificerar sig som alternativa bränslen, och som inte gör det.

Klassificering enligt CLP			Kvalificerad att använda posten för Alternativa bränslen?
Hälsorisker	Fysikaliska risker *	Miljöfarlighet **	
Akut tox. Kat.1	Flam. Liq. Kat. 1, 2 eller 3 eller ingen	Akut 1, Kronisk 1, 2, 3 eller 4 eller ingen	Nej (använd post H1 i del 1 ***)
Akut tox. Kat. 2 eller 3 inhalation, eller STOT SE kat. 1	Flam. Liq. Kat. 1	Akut 1, Kronisk 1, 2, 3 eller 4, eller ingen	Nej (använd post P5a i del 1 ***)
	Flam. Liq. Kat. 2 eller 3, eller ingen	Akut 1, Kronisk 1, 2, 3 eller 4, eller ingen	Nej (använd post H2/H3 i del 1 ***)
Annan hälsorisk än ovan, eller ingen	Flam liq. Kat. 1	Akut 1 eller Kronisk 1	Nej (använd punkt P5a i del 1)
		Kronisk 2	Ja
		Kronisk 3 eller 4, eller ingen	Ja
	Flam liq. Kat. 2 eller 3	Akut 1 eller Kronisk 1	Nej (använd post E1 i del 1 ***)
		Kronisk 2	Ja
		Kronisk 3 eller 4 eller ingen	Ja
	Ingen	Akut 1 eller Kronisk 1	Nej (använd post E1 i del 1 ***)
		Kronisk 2	Ja
		Kronisk 3 eller 4, eller ingen	Nej (omfattas inte av Seveso ***)

- * Inga andra CLP-klassificeringar än de som anges i avsnitt P i del 1 i bilaga 1 är tillåtna
- ** Kategori inom CLP-faroklassen farligt för vattenmiljö
- *** Om inte någon punkt i del 2 i bilaga 1 är tillämplig

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984